

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1943 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss förhöjning av understöd åt f. d. specialtobakshandlare.

I en den 5 mars 1943 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 148, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att procentuella tillägg må från och med innevarande år tills vidare utgå på understöd, som av tobakskommissionen beviljas åt f. d. specialtobakshandlare, efter i huvudsak samma grunder, som gälla för dyrtidstillägg åt tobaksmonopolets pensionärer.

Beträffande vad föredragande departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Enligt ett mellan aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet och Sveriges tobakshandlares riksförbund år 1926 träffat avtal, vilket av tobaksmonopolet ingåtts efter riksdagens och Kungl. Maj:ts medgivande (prop. nr 36 till 1926 års riksdag, bevillningsutsk. utl. nr 6 och riksdagens skriv. nr 30), skola utgå understöd åt behövande f. d. specialtobakshandlare. Tobaksmonopolet har för ändamålet avsatt en understödsfond av 600,000 kronor. Fonden förräntas med 5 procent, och dess avkastning må användas till understöd åt sådana f. d. specialtobakshandlare, som på grund av ålderdom eller sjuklighet finnas vara i särskilt behov därav. Understöden beviljas för ett år i sänder och må icke överstiga 200 kronor för år. I särskilda fall kan understöd utbytas mot livränta eller, enligt senare tillägg till överenskommelsen, mot ett årligt understöd att utgå tillsvidare. Fonden tillhör tobaksmonopolet och skall, sedan anledning att utdela understöd icke längre föreligger, tillika med odiskonponerade räntor återgå till bolagets fria disposition.

Utdelandet av understöd handhaves av en kommission, den s. k. tobakskommissionen, vars ordförande förordnas av Kungl. Maj:t och i vilken tobaksmonopolet och Sveriges tobakshandlares riksförbund äga utse vardera en ledamot.

I skrivelse den 22 februari 1943 har *tobakskommissionen* hemställt, att dyrtidstillägg måtte från och med innevarande år tills vidare få utgå å understöden efter i huvudsak samma grunder, som tillämpas i fråga om dyrtidstillägg å av tobaksmonopolet beviljade pensioner och understöd.

Tobakskommissionen har beträffande medelstillgången för ändamålet framhållit bland annat, att fondens belopp inklusive odisponerade räntor vid senaste årsskifte uppgick till kronor 696,358: 15 samt att under år 1942 beviljades 104 understöd å 200 kronor vardera, eller således tillhoppa 20,800 kronor.

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget har *departementschefen* anfört, att de ifrågavarande understöden endast beviljades till sådana handlare, som på grund av ålderdom eller sjuklighet vore i särskilt behov därav, och utginge med högst 200 kronor för år. Någon erinran syntes departementschefen icke kunna göras mot att för lindring av dyrtidens tryck tillerkänna dessa understödstagare ett tillägg med ungefär samma procentsats, varmed dyrtidstilläggen till tobaksmonopolets pensionärer utginge. För innevarande år skulle tilläggen enligt förslaget utgå med 25 procent och sålunda utgöra högst 50 kronor för understödstagare. Kostnaderna uppginge till något över 5,000 kronor. Då avkastningen å det avsatta fondkapitalet uppginge till 30,000 kronor för år och nu utgående understöd icke toge i anspråk mer än något över 20,000 kronor, räckte avkastningen till att bestrida jämväl kostnaderna för de föreslagna tilläggen.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot föreliggande förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 148, medgiva, att procentuella tillägg må från och med innevarande år tills vidare utgå på understöd, som av tobakskommissionen beviljas åt f. d. specialtobakshandlare, efter i huvudsak samma grunder, som gälla för dyrtidstillägg åt tobaksmonopolets pensionärer.

Stockholm den 23 mars 1943.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Elon Andersson, Wahlmark, Egnell, Ekman, Frans Ericson, Velander, Eklund, Sandström* och *Björkman*; samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Hammarlund, Olsson* i Gävle, *Orgård, Sandberg, Falk, Kilbom* och *Sundström* i Skövde.